

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Liberec 2011

Tereza Markusová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA TEXTILNÍ

Studijní program: B3107 Textil

Studijní obor: 3107R007 Textilní marketing

**NÁVRH PROJEKTU OŽIVENÍ
TEXTILNÍHO POVĚDOMÍ NA SEVERU ČECH
THE PROJECT PROPOSAL TEXTILE
REVIVAL OF AWARENESS IN NORTH
BOHEMIA**

Tereza Markusová

KHT-790

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Pařilová

Rozsah práce:

Počet stran textu	45
Počet obrázků	23
Počet tabulek	12

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza MARKUSOVÁ**
Osobní číslo: **T08000399**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Textilní marketing**
Název tématu: **Návrh projektu oživení textilního povědomí na severu Čech**
Zadávající katedra: **Katedra hodnocení textilií**

Zásady pro vypracování:

1. Zmapujte textilní historii Šluknovského výběžku
2. Vyhledejte vhodný objekt pro textilní řemeslnou dílnu
3. Navrhněte způsob popularizace vhodných tradičních textilních technik
4. Ekonomicky zhodnoťte celý projekt

PROHLÁŠENÍ

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum

Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych poděkovat své vedoucí práce paní Ing. Haně Pařilové za cenné rady a vstřícnost během odborného vedení mé práce. Dále patří mé poděkování za informace a ochotu spolupracovat zaměstnancům firmy Stap, a.s., Vilémov a také paní Ing. Evě Švandové za pomoc zvláště v ekonomické části této práce.

ANOTACE

Obsahem této bakalářské práce je navržení projektu oživení textilního povědomí na severu Čech.

Bakalářská práce se nejprve zabývá zmapováním textilní historie ve Šluknovském výběžku. V další části je vybrán vhodný objekt pro umístění textilní řemeslné dílny a její potřebné vybavení pro její účely. Nesmí zde chybět samotná výroba a ukázka výrobků a také zahrnutí způsobu prodeje. Dalším krokem je vhodně zvolená reklama a též vhodná popularizace tradičních textilních technik. Dále jsou uvedeny možnosti financování tohoto projektu, aby se v případě realizace udržel. Na konci je uveden finanční rozpočet pro představu rozsahu projektu. V závěru jsou shrnuty veškeré poznatky a je zhodnoceno, zda se dá tento projekt za určitých podmínek zrealizovat.

KLÍČOVÁ SLOVA:

projekt, textil, textilní řemeslná dílna, historie, oživení textilu

ANNOTATION

The content of this thesis is to propose a revival of the textile-raising project in northern Bohemia.

This thesis deals with the first mapping of textile history in Šluknov process. The next part is a suitable object for the selected location of the textile craft workshops and the necessary equipment for its purposes. There must be missing the manufacturing process and display products and also include the method of sale. The next step is appropriate for your advertising, as well as appropriate popularization of traditional textile techniques. Listed below are the possibilities of financing the project, to be retained in case of realization. At the end of the financial budget is presented to illustrate the scope of the project. Finally, all findings are summarized and evaluated whether it is the project under certain circumstances, to realize.

KEY WORDS:

the project, textile, handicraft workshop, history, revival of textile

Obsah

SEZNAM ZKRATEK	9
1. ÚVOD	11
2. HISTORIE	12
3. BUDOVY A VOLNÉ PROSTORY K PRONÁJMU	16
3.1. Objekt č. 1 : bývalá budova školy, Královská ulice, Rumburk:	16
3.2. Objekt č. 2, bývalá školka závodu Desta	18
3.3. Objekt č. 3 : Budova v obci Brtníky	19
3.4. Objekt č. 4: Matušova ul. č. 982, Rumburk	19
3.5. Objekt č. 5 : Bývalý provoz 02 závodu Bytex, přípravná výroby, vzorkovna:	22
4. VÝBĚR VHODNÉHO OBJEKTU.....	23
5. ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ A ÚDAJE O TEXTILNÍ DÍLNĚ.....	25
5.1. Stroje a jiné doplňky dílny.....	25
5.1.1. Počet vybraných stavů a jiných zařízení pro vybavení dílny	33
5.1.2. Plánek rozmístění strojů v řemeslné dílně.....	34
5.2. Materiál	34
5.2.1. Materiál určený pro výrobu	35
5.3. Pracovníci řemeslné dílny.....	37
5.4. Ostatní vybavení řemeslné dílny	39
6. VÝROBKY	41
6.1. Výrobky na tkacím stavu	41
6.2. Výrobky na jehlovém stuhovém stavu	42
6.3. Způsob prodeje výrobků.....	43
7. POPULARIZACE TRADIČNÍCH TEXTILNÍCH TECHNIK.....	43
7.1. Popularizace budoucí textilní a řemeslné dílny:.....	44
8. FINANČNÍ ROZPOČET.....	47
9. DOTACE A GRANTY.....	56

9.1.	Zvolený způsob dotování v návrhu projektu.....	56
10.	ZÁVĚR	57
11.	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	60
12.	SEZNAM TABULEK.....	61
13.	POUŽITÁ LITERATURA	62

Seznam zkratek

aj.	a jiné
a.s.	akciová společnost
BYTEX	podnik, který vyráběl bytový textil
cm	centimetr
č.	číslo
ČT	Česká televize
EU	Evropská Unie
g	gram
Kč	koruna česká
kg	hmotnost v kilogramech
k. s.	komanditní společnost
m	metr
m ²	metr čtvereční
MBT	název stroje
např.	například
NOVA	název televize
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
obr.	obrázek
o.p.s.	občanské poradenské středisko
RCL	rádio Contact Liberec
SP	sociální pojištění
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
STAP	název firmy
st.	století
tex	vyjádření jemnosti
tzn.	to znamená

ul.	ulice
VTP	vědecko-technický park
ZP	zdravotní pojištění
ZTP	zdravotně tělesně postižení

1. Úvod

Cílem této práce je navrhnout projekt k oživení textilního povědomí v severních Čechách. V dnešní době je potřebné a důležité, aby se zachovala část naší historie, a to od prvopočátků zpracovávání přírodních materiálů až do doby, kdy zde byl rozvoj textilu v plné síle a toto odvětví prosperovalo nejvíce v našem státě.

Smyslem je zanechat zde odkaz do budoucna a nenechat vše, co bylo dokázáno upadnout v zapomnění.

Na začátku této práce je zmapována historie od nejstarších dob plátenictví, ze kterého vzniklo postupným vývojem řemeslo, a poté docházelo k dalšímu rozvoji až do doby, kdy se tkalci začali seskupovat v cechy. Časem vznikaly v tomto kraji postupně větší a větší firmy a začaly se vyvážet výrobky do zahraničí. Rozvoj průmyslu se zrychloval a umožnil vznik textilních závodů jako Bytex, Stap a jiné ve Šluknovském výběžku.

Další součástí návrhu projektu je vybrat vhodné místo a budovu pro umístění textilní dílny s co nejlepší dostupností. Vybavení dílny textilním zařízením, jako je kolovrátek, tkací stav atd. a i jiné vybavení prostor potřebných k fungování. Dále pak zajistit dostatečný přísun materiálu pro výrobu koberečků, které by byly určeny k prodeji a také k tvorbě zisku. Stroje musí obsluhovat vyškolení zaměstnanci, v kanceláři a u počítače též kvalifikovaná osoba.

Jako další kapitola je popsán chod textilní dílny. Zde je zahrnuta obsluha jednotlivých strojů, plánovaný člověk, který bude zodpovídat za chod kanceláře, včetně výběru vstupného a dále pracovník, ten by měl na starost úklid dílny. Patří sem i pracovní doba, otevírací doba pro veřejnost, množství výrobků vyrobených za toto období. Určení prodeje výrobků jak v textilní dílně, tak v internetovém obchodu. Aby byl zajištěn co největší odbyt a následný příjem.

Pokračuje popsání výrobků, kde jsou zahrnuty koberečky, jednoduché stuhy a prýmky, také to, z jakých materiálů jsou vyrobeny, jejich rozměry, vazby a uvedení cen produktů.

Výběr vhodných reklam, jež by informovaly o otevření nové řemeslné dílny. Bude vhodné použít letáčky v novinách ve městě objektu a jeho okolí. Dále založit

webové stránky, kde by se objevily zprávy o jejím vzniku a další podrobnosti pro veřejnost. Pozvání televize je určitě velmi vhodné a umožní tak širokému okolí, a ne jen jemu, dozvědět se o existenci nové dílny, kde se lidé pokouší zachovat stará řemesla a vytvořit něco, co by se mohlo hodit do každé rodiny.

Je zde popsána i popularizace některých tradičních technik. S úmyslem seznámit co největší množství zájemců a přilákat je vhodným způsobem, aby se přišli či přijeli podívat na výrobky vytvořené tradičními textilními způsoby.

V návrhu projektu je důležitá i finanční stránka, týkající se dotací jak od Evropské unie pro rozvoj a kulturu, tak od jiných zdrojů. Poskytnutí dostatečné finanční částky na realizaci a uskutečnění prozatímního návrhu projektu.

V závěru práce je sepsáno ekonomické zhodnocení projektu. Snaha rozebrat, zda jsou jednotlivé částky úměrné skutečnostem a jak jsou vhodné k realizaci tohoto projektu.

Po ekonomickém zhodnocení je jednoznačné, jestli je textilní dílna schopna prosperovat či nikoli. Zda se vyplatí takto navrhnutou dílnu otevřít nebo to není správný způsob a řešení.

Na závěr je provedené shrnutí celého návrhu projektu oživení textilního povědomí. Je zde vyhodnocen výběr budovy, nákladů potřebných na provoz, výrobu, mzdy a nájem. A uvedení možného zrealizování projektu či nikoli.

2. Historie

Mezi nejstarší oblasti textilní výroby patřilo plátenictví. Jako řemeslo se vyskytuje již ve 13. století, i dříve, a to v nejprimitivnějších podmínkách. Teprve později se této činnosti dostalo podpory tím, že města dala privilegia tomuto řemeslu. To se týkalo i města Rumburk a okolí. Dochází k rozvoji tohoto druhu textilní činnosti.

Přispěly k tomu i velké zeměpisné objevy v Americe a Asii od konce 15. st., ty vyvolaly velkou poptávku po plátnu. Plátno se stává důležitým směnným prostředkem. Země, které udržovaly spojení s Amerikou a Asií a které tam vytvářely svá koloniální panství, tam potřebovaly velké množství tohoto zboží. Proto se země střední Evropy a mezi nimi i Čechy, kde se odedávna vyrábělo mnoho plátna, tím okamžikem stávají jedním z nejdůležitějších dodavatelů zemí jižní a jihozápadní Evropy. Plátno se

dostávalo do Itálie, zvláště pak do velkých měst, dále pak do Portugalska a Španělska. České plátno se také objevovalo na dalekých trzích, bylo často určováno pro zámoří. Tam se dostávalo především prostřednictvím německých kupců. Toto mělo vliv na rozvoj obchodního kapitálu u nás, ale ovlivňovalo to i změny ve vztazích výrobců a kupců. Z těchto důvodů především dochází k rozvoji plátenické výroby, která se silně projevuje i v oblasti severních Čech. Toto vytváří nové předpoklady pro vznik manufaktur a jejich další rozvoj celého oboru. Výroba byla v období třicetileté války zpomalena, ne však přerušena, dále se pak rozvinula v druhé polovině 17. a v 18. století.

Plátenická výroba se u nás rozvíjela od nejstarších dob. Nejdříve byla lněná příze a tkanina zhotovována primitivně v rodinách pouze pro vlastní potřebu. Ale již později se setkáváme s plátenictvím ve městech, a tím i s prvním soustředěním tkalců v cechy. Obchod se začal rozvíjet. Stávalo se často, že i surové plátno putovalo do německých měst, kde bylo dále zušlechťováno. České plátno bylo převážně šedé, řešením bylo, že se barvilo na černo. Zušlechťování, ať už to bylo bělení, barvení, mandlování či jiné upravování a posléze balení, dalo výrobku novou kvalitu. Pro prodejce to znamenalo větší zisky, a i poptávka po zušlechťovaných plátnech stoupala. Surové plátno skupovali faktoři, tzn., podnikatelé ovládající výrobu na určitém území.

O něco později k nám začíná pronikat anglický kapitál, spojený s hamburskými firmami, které měly obchodní spojení s různými obchodníky, vrchními faktory v Budyšině. Z tohoto důvodu je o této záležitosti zmínka. Známým byl hlavní obchodní spojenec Johann Benade, který byl vrchním faktorem. Rozsah vývozu, který zprostředkoval Benade, byl značný. Svým vlivem zasahoval velmi hluboko do Čech, kde uzavíral smlouvy s cechy, např. v Rumburku, Šluknově, dnešní Lipové, Jiřetíně, aj. Významnou osobností byl známý anglický obchodník Robert Allason. Jeho velký plán spočíval v tom, že chtěl vyvážet plátno ze střední Evropy přes Anglii do Indie, ale také do Ameriky. Bohužel na východě Německa neuspěl. Proto Allason odjel do Čech a zde začal uskutečňovat svůj plán. Císařským dekretem mu bylo povoleno, aby se v Rumburku usadil a podnikal odtud v obchodech s plátnem. Zde je zmínka o vzniku a působení jedné z největších firem, kterou Robert Allason založil v Rumburku. Byla založena v roce 1713. Na počátku začínal se 30 stavy a za 11 let jeho působnosti vzrostl počet stavů na 580. Vybudoval také ve své firmě velká bělidla na zušlechťování plátna. Patřilo sem jak bělení, barvení, mandlování, různé jiné úpravy a také balení. Vznikaly nové profese barvířů. Vybudoval velká skladiště, kde shromažďoval množství surového

plátna, které skupoval z okolí. Dosáhl toho, že se rumburské plátno stalo významným a uznávaným výrobkem. V Evropě se prodávalo jako „Rumburská véba“.

Po smrti Allasona se v Rumburku objevují další podnikatelé, např. Anton Salomon, později John Coulston a další. Díky Allasonovi a jeho pokračovatelům dochází k vytvoření velkého zájmu o zdejší výrobky v mnoha zemích Evropy a dokonce i v Turecku. Tím se rumburská výroba dostává do širokého povědomí nejen doma, ale i v zahraničí. Dochází k výraznému rozvoji textilní výroby ve Šluknovském výběžku, a to i v jiných výrobních oblastech.

Vedle plátenictví se u nás stalo druhým nejdůležitějším průmyslovým odvětvím i soukenictví. Provázely jej podobné problémy jako plátenictví. Významnou surovinou v tomto oboru byla a je vlna. Našlo se mnoho spekulantů, majících kapitál, kteří naši kvalitní vlnu skupovali na vesnicích od drobných výrobců, stejně tak i od vrchnosti. Velmi výhodně tuto surovinu pak prodávali mimo naše území. Trvale se vyskytovaly stížnosti na vývoz kvalitní vlny a i tím trpěla celá soukenická výroba v Čechách.

Již v druhé polovině 17. století se prosadila výroba bavlněných tkanin. Bavlna měla ve srovnání s vlnou řadu předností. Rozhodujícím činitelem byla její podstatně nižší cena. Tím byla přímo předurčena, aby se výrobky z ní vyrobené staly spotřebním zbožím značné většiny obyvatelstva. Tato skutečnost také rozhodla o tom, že zpracování bavlny se ujalo nejen u nás, ale i v zemích habsburské monarchie. Počátky nebyly jednoduché. Používání bavlny muselo konkurovat plátenictví. Vzniká nová surovina a z ní látka zvaná barchet, která je směsí lnu a bavlny. Tak se také stalo, že tam, kde byla rozvinutá výroba plátenictví, se brzy stalo místem, kde pláteníci začali vyrábět barchety. Zvláště pak v Podkrkonoší. Obchodníci dodávali bavlněnou přízi tkalcům, dovezenou z teplých pásem. To mělo významnou úlohu v tom, že výrobci, kteří nakupovali tuto bavlněnou přízi, byli zpravidla vývozci barchetu.

Velký vliv na rozvoj textilní výroby v Rumburku měla rodina podnikatelů Pfeiferů. Vzniká firma Julius Pfeifer a synové. Jeho podnik byl počátkem 20. století druhým největším v Rakousku – Uhersku, později v ČSR. Rumburská továrna na výrobu koberců, příkrývek a nábytkářského textilu fungovala prakticky až do konce 2. světové války. Na území Rumburska a okolí bylo i několik dalších podnikatelů v tomto oboru[1].

Tradici textilního průmyslu ve Šluknovském výběžku má především závod Bytex, který v období po roce 1945 vzniká postupným slučováním menších provozů, a to nejen na území města Rumburk, ale i v jeho okolí včetně Šluknova. Hlavní rumburský závod se zabýval výrobou potahových látek, bytového textilu. Současně v něm sídlilo ředitelství závodu. V dalších čtyřech provozech se rovněž vyráběly dekorační potahové látky, dále pak zde byl provoz barvírny, provoz přípravy výroby, vzorkovna. V jednom byla soustředěna závodová doprava, výroba příkrývek. V dalším pak výroba příze pro ostatní provozy. Významným však byla výroba všívaných koberců. Nebývalý rozvoj jak výroby dekoračních látek, tak i produkci koberců zaznamenal s rostoucí výstavbou bytových jednotek od období 60. let minulého století. Prudký nárůst výroby měl pozitivní vliv na značný export u obou komodit. Závod a jeho provozy disponovaly nejmodernější tkalcovskou technikou, dostupnou především v Evropě.

Významnou úlohou z historického hlediska byla textilní výroba v severní části Šluknovského výběžku, zaměřená na výrobu stuh a prýmků. Přesné údaje se neznají, ale předpokládá se, že výroba stuh a prýmků se rozvíjela souběžně s plátenictvím již v 17. století. Koncem 18. století začalo plátenictví ustupovat výrobě zpracovávající bavlnu. Tradiční výroba se vyskytovala hlavně ve Vilémově a sousedních obcích, Mikulášovicích, Velkém Šenově, Lipové a Lobendavě, kde zdomácněla výroba stuh a prýmků. Jedna z největších stuháren byla právě ve Vilémově. Malá firma, v podstatě jako malá dílna, byla založena roku 1902 a postupně se rozšiřovala. V roce 1945 zaměstnávala okolo 100 zaměstnanců. Ve Vilémově byla ještě jedna starší stuhárna. Obě tyto stuhárny se staly základním závodem vznikajícího Stapu spolu s dalšími samostatnými subjekty. V současnosti má Stap závody ve Vilémově a ve Velkém Šenově. Od roku 1992 se stává akciovou společností. Má dceřinou společnost Stuha Dobruška ve východních Čechách. Stap a.s. vyrábí okolo 1300 výrobků. V současnosti má okolo 450 zaměstnanců s ročním obratem kolem 450 mil. Kč. Stap je jedním z mála podniků bez účasti zahraničního kapitálu. Podíl exportu se pohybuje mírně nad 50 %. Směřuje převážně do zemí Evropské unie. Jako příklad je uvedena část vyráběného sortimentu:

- tkané etikety,
- zdrhovadla hladká oděvní, obuvnická a bytová,

- stuhy krojové,
- stuhové uzávěry (suché zipy),
- izolační tkanice,
- šňůry, šněrovadla,
- popruhy lněné, polyesterové, polyamidové, polypropylenové a další.

Výrobky akciové společnosti lze uplatnit jak v textilním průmyslu, tak v obuvnickém, automobilovém a leteckém, ve stavebnictví, zemědělství aj. Jejich výrobky mají nezastupitelné místo v řadě odvětví nejen u nás, ale hlavně v zemích EU. Podnik disponuje nejmodernější technikou, vysoce kvalifikovanou pracovní silou, managementem bez cizího kapitálu a hlavně výrobou, která se stala součástí každodenní činnosti nás všech spotřebitelů a uživatelů.

Zajímavou skutečností je, že generální ředitelství má sídlo v tak malé obci jako je Vilémov u Šluknova, na hranici se Spolkovou republikou Německo, v malebném prostředí Šluknovského výběžku[2].

3. Budovy a volné prostory k pronájmu

Samostatné vyhledávání objektů patřilo k dlouhé, náročné a cílevědomé činnosti. Z tohoto hlediska je nutné s tímto úkolem započít již v samotném počátku bakalářské práce. Záměrem je zabezpečit vhodný objekt. Buď jeho zakoupením, nebo zajištěním pronájmu v budově mající k tomuto účelu předpoklady. To znamená finanční dostupnost, dobrý přístup a samozřejmě dostatečně velké prostory pro vybudování řemeslné dílny. Při zakoupení objektu je nutno řešit vše s rozvahou a důkladnější analýzou. Problémem by bylo velké množství stavebních úprav, případně rekonstrukce, a to vše znamená zvýšení investičních nákladů.

3.1. Objekt č. 1 : bývalá budova školy, Královská ulice, Rumburk:

Jedná se o budovu, která sloužila mnoho desetiletí jako školské zařízení, a to až do roku 2010. V minulosti to bylo pro potřeby učňovského školství, posléze pro potřeby

polygrafického učiliště pro maturitní obory. Samotná budova je se zvýšeným podlažím. Celý objekt je podsklepený. Má vhodné prostory v 1. a 2. podlaží byly učebny, kabinety, sborovna, sociální zařízení. V 1. podlaží je i bytová jednotka.

V současné době patří objekt městu, které jej prostřednictvím realitní kanceláře nabízí k prodeji, a to za zvýhodněnou sníženou cenu 1,8 miliónu korun. Objekt je situován v blízkosti bytové zástavby, dvou čtyřpodlažních činžovních domů a ostatní zástavba bytových domů. Objekt školy je z 20. let minulého století, postaven z pálených cihel a má velmi dobrý stav nejen z vnějšího pohledu, ale zvláště uvnitř budovy. Je vytápěn z centrální městské kotelny, topné médium je zemní plyn. Za objektem se rozprostírá dvůr a prostorná zahrada. Tento objekt je přístupný ze všech stran. Leží ve vzdálenosti 200 metrů od hlavní komunikace.

Obr. č. 1 Budova bývalé školy, Rumburk [Zdroj: vlastní]

Obr. č. 2: Vnitřní místnost bývalé budovy školy [Zdroj: vlastní]

3.2. Objekt č. 2, bývalá školka závodu Desta

Nachází se v bezprostřední blízkosti již zaniklého závodu Desta v Jiříkovské ulici v Rumburku. Jedná se o bývalou mateřskou školu, která byla většinově využívána zaměstnanci závodu Desta, byla plně financována touto firmou. Budova je dvoupodlažní, jsou v ní dostatečně velké prostory pro případnou řemeslnou dílnu.

Je zde velká učebna, její plocha je 15 x 12 m, 2 větší ložnice, vybavená kuchyň, sociální zařízení nejen pro děti, ale i pro personál. Vhodná příjezdová cesta pro zásobování, velká zahrada parkového typu. Objekt byl plně závislý na vytápění z centrální kotelny závodu.

Počátkem 90. let byl závod v likvidaci, v současnosti je nabízen k pronájmu. Mateřská škola byla zprivatizována. Zakoupil ji soukromý subjekt. Po celé uvedené období není tento objekt udržován a postupně chátrá. I tato budova by byla vhodná k využití již zmiňovaného účelu. Vyžadovala by však značné investiční náklady a to jak na plášti budovy, tak především uvnitř stavby a hlavně na vlastním vytápění. Objekt je nutné zakoupit a urychleně zrekonstruovat.

Obr. č. 3: Bývalý objekt Desto [Zdroj: vlastní]

3.3. Objekt č. 3 : Budova v obci Brtníky

Zmíněný objekt je v obci Brtníky. Budova byla krátkodobě využita k výrobě plastových oken a dveří. K tomuto účelu byla i zrekonstruovaná. Uvnitř je dostatečné zázemí, skladovací prostory, kancelář a sociální zařízení. Dílna velikosti 15 x 18 metrů. Objekt je celozděný, jednopodlažní. Využití se jeví jako problematické vzhledem k jeho dopravní dostupnosti hlavně v zimních měsících. Nachází se totiž 8 kilometrů od Rumburka.

Obr. č. 4 : Objekt Brtníky [Zdroj: vlastní]

3.4. Objekt č. 4: Matušova ul. č. 982, Rumburk

Původní areál bývalého textilního provozu Bytex Rumburk byl rekonstruován, část starých objektů byla stržena a na nově vzniklém prostoru vyrostla nová, moderní třípodlažní budova. Vystavěná hala je tvořena ocelovým skeletem spolu s betonovými

prvky a vhodným zdícím materiálem. Vzniká vědecko-technický park – VTP. Celková rekonstrukce a výstavba nové haly představovaly téměř 100 mil. investici. Tento projekt byl spolufinancován ze státního rozpočtu České republiky a prostředků EU, téměř 75 %. Výstavba takovéto budovy je již třetí v našem Ústeckém kraji[3].

Prvním zájemcem, který začal spolupracovat s VTP, byla Česká stomatologická akademie. Ta se podílí na výzkumném projektu biokompatibilních zubních implantátů s využitím nanotechnologií. Další výzkumníky přivedla do VTP společnost Dioptra z Turnova. Ačkoli VTP Rumburk je v provozu něco přes jeden rok, může se pochlubit mnohými aktivitami různých firem, které zde v areálu Podnikatelského centra Rumburk sídlí. Například společnosti, jež vyvíjejí nejmodernější průmyslové technologie:

Dental Group, s.r.o. – vývoj multimediálních edukativních aplikací ve stomatologii,

Dioptra, s.r.o. – výroba a inovační výzkum v oblasti jemné techniky a oční optiky,

Lukra – Connect, s.r.o. – vývoj a výroba v oblasti elektronických a propojovacích elementů,

Tivit, s.r.o. – vzdělávání dospělých v oblasti informačních technologií s využitím inovačních metod,

Technologické centrum Rumburk, o.p.s. – výzkumná instituce pro spolupráci s vysokými školami a služby v oblasti transferu technologií,

Seposkan, s.r.o., výzkumná společnost pro rozvoj technologií a poskytování služeb na domácí a mezinárodní úrovni,

Technologická platforma pro rozvoj stomatologie – výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd,

Vysoká škola Karlovy Vary o.p.s. – ústav celoživotního vzdělávání, zahájeno tříleté studium.

Členství ve společnosti vědeckotechnických pracovníků v České republice, současně se splněním potřebné kvality přispělo i k otevření vysokoškolského pracoviště UK Karlovy Vary v Rumburku a zahájilo univerzitní vzdělávání. V akademickém roce 2010, byla otevřena univerzita třetího věku. Studium je tříleté a je zaměřeno na základy práva a s tím související obory[3].

Vědecko-technický park bude kromě jiného vychovávat podnikatele, pomáhat jim hlavně v rozjezdu jejich podnikatelských činnostech, a také přispívat ke vzniku nových pracovních míst. Rumburk a okolí zápasí již dobu s trvalou nezaměstnaností a to přes 15 procent. Podíl na tomto úseku činnosti VTP spočívá i ve spolupráci s Úřadem práce Děčín respektive jeho pracovištěm v Rumburku[3].

I přes poměrně krátkou dobu existence VTP Rumburk spolupracuje dále s:

Ústav fyziky plazmatu Akademie věd České republiky,

Technologické centrum Akademie věd české republiky,

Česká hlava, projekt na podporu vědecké a technické inteligence,

České vysoké učení technické v Praze, Technologické a inovační centrum,

Vysoká škola Karlovy Vary, o. p. s,

Technická univerzita v Liberci[3].

VTP má k dispozici více než 3 000 m², ty jsou určené k pronájmu. Doposud se pronajalo okolo 55 procent z celkových ploch. Proto i z tohoto důvodu padlo eventuální rozhodnutí o možnosti vybudovat dílnu pro textilní řemeslnou výrobu v tomto areálu. Ta by mohla vytvářet kontrast mezi super technickými činnostmi současnosti a zároveň by byla současně využita pro prezentaci a popularizaci těch nejstarších textilních metod a praktik včetně jejich výrobků. Jednalo by se o skutečnou praktickou výrobní činnost, používanou našimi předky v prvopočátcích i v nedávné minulosti[3].

Zvýhodněný nájem 500,- Kč/m² poskytuje VTP, s.r.o. Rumburk po dobu pěti let. Účelem tohoto zvýhodnění je v první řadě pomoci začínajícím podnikatelům při zajišťování nových výrob, výrobků a služeb[3].

Zvýhodněné snížené nájemné nad 100 m² pro nebytové prostory činí 500,- Kč/m²/rok, součástí nájemného je i poskytování služeb jako vytápění, teplá a studená voda a elektrická energie.

V této budově je v každém patře jeden nebytový prostor o velikosti 271,8 m² dále dvakrát menší prostory o rozměrech 123,6 m² a 138m², malá místnost 36,5 m², chodba, úklidová místnost, kuchyňka 8,13 m², toalety i se sprchovými kouty.

Rozměry velkého prostoru jsou na délku 30,340 m a na šířku 8,925 m. Jeden z menších prostorů má délku 16,090 m a šířku 7,725 m. Druhý menší prostor má délku 16,625 m, šířku na jedné straně 9,650 m a na druhé 7,715 m. Na jedné z toalet je umístěn záchod, umyvadlo a dva sprchové kouty. Dále je zde pánská a dámská toaleta. Na obou jsou dva záchody, umyvadlo a na pánském tři pisoáry. Ještě je zde jedna samostatná toaleta s jedním záchodem a umyvadlem. V kuchyňce je umístěna pracovní plocha se dřezem a odpadním odvodem. Výhodou této budovy je výtah.

Obr. č. 6: Budova VTP šedivá
vzadu[Zdroj: 3]

Obr. č. 5: Budova VTP vnitřek
vlevo[Zdroj: 3]

3.5. Objekt č. 5 : Bývalý provoz 02 závodu Bytex, přípravná výroby, vzorkovna:

Celý tento objekt byl rekonstruován s cílem jeho využití a zapojení v návaznosti nově vznikajícího komplexu VTP. Splňuje všechny podmínky moderního výrobního provozu s potřebnou infrastrukturou. Nájemné pro zrekonstruovanou budovu nad 100 m² činí 750,- Kč/m²/rok, součástí nájemného je i poskytování služeb jako vytápění, teplá a studená voda a elektrická energie[3]. V těchto prostorách se nachází jeden velký prostor o velikosti 317,3 m² dále jeden menší prostor 37,3 m², kuchyňka 10,6 m², toalety 7,5 m².

Rozměry velkého prostoru jsou 21,980 m a 14,520 m. Menší má 7,860 m a 4,740 m. Na toaletách se nachází dva záchody a dvě umyvadla. V kuchyňce je pracovní plocha a se dřezem a odpadním odvodem. Výhodou i tohoto objektu je výtah.

Obr. č. 7: Zrekonstruovaná budova VTP vlevo, bývalý Bytex [Zdroj: 3]

4. Výběr vhodného objektu

Při výběru objektu pro zřízení řemeslné dílny byly brány do úvahy některé skutečnosti:

- stav objektu,
- jeho poloha (v obci),
- cena (nemovitost nebo pronájem),
- dopravní dostupnost.

Objekt č. 1.

Po stránce technické je třeba konstatovat, že je ve velmi dobrém a udržovaném stavu. Je situován v klidném prostředí, uvnitř bytové zástavby městské části. Cena objektu je výhodná, dopravní dostupnost poměrně dobrá, přístupové cesty všestranné, hlavní komunikační tah cca 200 m od budovy. Nevýhodou tohoto objektu je, že je značně prostorný, byl by využit v malé míře a měl by velké režijní náklady. Také by se obtížně manipulovalo se všemi zařízeními, protože má zvýšené podlaží bez výtahu. I když byl původně vytipován pro možné využití, nebyl nakonec doporučen.

Objekt č. 2.

Technický stav objektu je ve značně špatném stavu. Více než 15 let není využíván a značně chátrá. Bylo by nutné využít mnoha finančních prostředků k zajištění chodu. Tato budova není v současné době prodejná, majitel má neúměrné požadavky. Žádá velké úpravy (fasáda, střecha, vnitřní opravy) a k tomu velký pronájem 450,- Kč na m² na rok. Je situován na hlavním komunikačním tahu Rumburk – Jiříkov, nepřilíší vzdálen od centra. Ale vzhledem k uvedeným skutečnostem, jež se týkají jejího stavu a požadavků majitele, nebyl ani po zhodnocení stavebním odborníkem doporučen k výběru.

Objekt č. 3.

Technický stav tohoto objektu je dobrý. Před několika lety byl zrekonstruován a je využíván k výrobním účelům. Prodejní cena je vyšší vzhledem k celkové vnitřní rekonstrukci (1 900 000,- Kč). Eventuální pronájem části budovy by byl pro účely dílny příliš drahý. Další jeho nevýhodou je jeho dopravní dostupnost. Leží v kopcovitém terénu na tahu Rumburk – Šluknov ve vzdálenosti od města 8 km. Po posouzení a ekonomickém zhodnocení nebyl tento objekt doporučen.

Objekt č. 4.

Tato budova má mimořádnou technickou úroveň, je nově vybudovaná, před dvěma lety. Má veškerá zázemí pro všechny druhy a typy výrobních, ale i jiných činností. Nespornou výhodou jsou bezbariérové vstupy a současně i výtah. To znamená, že je možné nabídnout uplatnění i lidem se změněnou pracovní schopností a ZTP. Objekt je prakticky v centru města, 150 m od náměstí. Cena dohodnutého pronájmu činí 500,- Kč na m² na rok a je úměrná současným trendům. Je třeba podotknout, že management poskytne výjimku po dobu 6 let na zvýhodněné nájemné, a to ze 750,- Kč/rok na již zmíněné nájemné 500,- Kč. Je to snaha podpořit různé druhy podnikatelské a profesní činnosti ve VTP (ve vědeckotechnickém parku) Rumburk.

Jeho význam umocňuje ideální poloha VTP a jeho výborná dostupnost. Má vlastní parkovací prostory v areálu i před budovami. Tento objekt nejvíce splňuje

předpoklady k založení řemeslné textilní dílny. Bude jednoznačně preferován před ostatními objekty.

Objekt č. 5.

I tento objekt by mohl splňovat vytyčené parametry. Má prakticky stejné výhody jako objekt č. 4, protože sousedí přímo s VTP. Jedinou nevýhodou je podstatně vyšší nájemné. To by činilo 750,- Kč/ m² na rok. Proto nebyl vybrán a nebyl doporučen.

Dále byly vytipovány ještě další 3 objekty, tyto však neodpovídaly představám a podmínkám pro vytvoření řemeslné textilní dílny.

5. Základní vybavení a údaje o textilní dílně

5.1. Stroje a jiné doplňky dílny

Firma ARTTEX vyrábí řemeslné textilní stroje. Takže vybavení řemeslné dílny by neměl být ani v budoucnu problém. Nabízejí velké množství strojů pro zpracování surovin a výrobu konečného textilního výrobku[4].

Deskový krampl

Jedním z doplňků dílny je ruční deskový krampl na rozčesávání vlny. Lze jej připevnit svorkami ke stolu. Rukojeť a spodní a vrchní deska je ze dřevěného materiálu, V pevném koženkovém materiálu, jak na horní, tak spodní desce jsou umístěny kovové drátky[4].

Krampl slouží k rozčesávání vlněného rouna. Spodní část se upevní ke stolu železnými svorkami, jako jsou třeba na mlýnku na maso. Pak chomáče vlny položíme na spodní desku s kovovými háčky a vrchní deskou s rukojetí, která má také kovové háčky, počesáváme a narovnáujeme vlněná vlákna. Ta se dále zpracovávají na kolovrátku na vlněnou přízi.

Cena ručního kramplu je 880,- Kč[4].

Obr. č. 8: Ruční dřevěný kramp [Zdroj: 4]

Kolovrátek

Tento typ vlnářského kolovrátku je určen do dílny z již uvedené firmy, je vyrobený z tvrdého dřeva a bez povrchové úpravy. Kolovrátek je spojený dřevěnými čepy a klínky jako kdysi. Kov je použit na osu vřetene a velkého kola. Součástí kolovrátku je náhradní cívka a dva kolíčky[4].

Kolovrátek má základní stojan, na kterém je umístěno pohyblivé (otáčivé) kolo. Nad kolem se nachází cívka. Ta má na straně drážku, stejně jako kolo, kde je veden třmen. Zajišťuje se tak propojení. Na straně u otáčení kola je připevněna nášlapka, která otáčí spojeným mechanismem. V ruce se drží vlna, procházející mezi prsty. Palec a ukazováček určují jemnost a stejnoměrnost vytvořené výsledné příze. Otáčením kolovrátku a navíjením se vytváří zákrut. Díky jemu je příze zpevněná.

Cena kolovrátku je 6 800,- Kč[4].

Obr. č. 9: Dřevěný kolovrátek [Zdroj: 4]

Ruční útkové sukadlo

Dalším navrhovaným zařízením je útkové sukadlo. Je vyrobeno celé ze dřeva, až na pár kovových částí jako je otočné držadlo. Sukadlo slouží k navíjení příze zpracované na kolovrátku na cívky[4].

U tohoto sukadla jednou rukou otáčíme velkým dřevěným kolem v prostoru, které je spojené s cívkou umístěnou vpředu a obě se současně za pomoci lidské síly otáčejí. V druhé ruce je vedena převíjená příze navíjená vpředu na cívku[5].

Cena útkového sukadla je 5 700,- Kč[4].

Obr. č. 10: Dřevěné sukadlo [Zdroj: 4]

Ruční kolíkové snovadlo

Jedná se o dřevěný rám s dvěma kolíky umístěnými nahoře a dole uprostřed délky dřevěné příčky. Další kolíky jsou umístěné po bočních stranách snovadla. Je snadno rozebíratelný vyjmutím čtyř rohových kolíků. Ze snovadla zbydou jen čtyři skladné latě. Rám se dá zavěsit na zeď. Rozměry jsou 150 x 150 cm[4].

Na rám se namotává příze od prvního kolíku, přes vrchní uprostřed, kde je překřížená. Vede se částečným obtočením kolem každého kolíku cikcak a opakuje se to stále dokola, dokud není délka osnovy nasnovaná.

Cena ručního snovadla je 2 500,- Kč[4].

Obr. č. 11: Ruční kolíkové snovadlo[Zdroj: 4]

Stuhový stávek

Dalším doplňkem dílny by mohl být stolní stuhový stávek vyrobený ze dřeva, používaný na výrobu tkanic, popruhů a pásků[4].

Osnovní nitě se napínají jednotlivě přes dřevěné kolíky. Nítě se vsunují do zářezů na kolících, aby držely na svém místě. Pak se utáhnou a všechny svážou. Osnovní nitě jsou rozděleny destičkou na liché a sudé. Zdviháním tak vzniká prošlup, kde se protahuje jehla neboli člunek, která zanesení útek. Ten se pak přirazí destičkou k již vytvořené tkanině. Další řádek se zanesení tak, že se destička zatlačí dolů a vytvoří se jiný, nový prošlup pro zanesení útku. Po té se zase přirazí k předchozí tkanině. Tento úkon stále opakujeme, dokud nemáme požadovanou délku tkanice[4].

Cena stuhového stávků je 1080,- Kč[4].

Obr. č. 12: Dřevěný stuhový stávek [Zdroj: 4]

Tkalcovský stav

Je také vyroben celý ze dřeva, ale najde se zde i kovový materiál. Na stavu je umístěno osm listů, ale je možnost přikoupit dalších osm. Stav je schopen ovládat až šestnáct listů. Maximální pracovní šíře pro výrobu je 130 cm. Na osnovním snímatelném válu může být namotáno až 300 m osnovy. Z každé strany bidlenu jsou umístěny člunkové skříně pro tři člunky, které jsou ovládány pákou na bidlenu. Stav je snadno rozebíratelný. Firma Arttex poskytuje možnost vybrat si vlastní paprsek, který je vyměnitelný a také různé velikosti nitěnek. V ceně je zahrnuto kompletní osazené paprskem, nitěnkami, vazebními kartami plátna a jednoduchého kepru. Dále je v nabídce jeden člunek, dvě útkové jehly, deset útkových cívek, cívečnice, dřevěná rozpínka a naváděcí háček. Základna stavu je 185 x 165 cm, výška stropu je minimálně 255 cm[4].

Stav je tvořen z velkého rámu, kde je na jedné straně vál, kde se navine osnova. Na osnově se vytvoří osnovní kříž, rozdělením nití na liché a sudé pomocí provázku nebo dvou dřevěných tyčinkách. Dále se nitě provlékají kovovými nitěnkami. Ty jsou umístěné v listech, zavěšených nad stavem (osnovou). Podle toho jaká nit je v jakém listu, se pak zvedá s jednotlivým listem a ostatními provlečenými nitěmi v nitěnkách nahoru. Pak se osnova ve stejném pořadí jako do listů provlékne kovovým hřebem. Osnova se vpředu, kde sedí obsluha stroje, upevní ke zboží válcí, na který se bude navíjet výsledná tkanina[6].

Návin osnovy je zatížen buď závažím, nebo je upevněn pohyblivou zástrčkou v ozubeném kole. Návin se uvolňuje podle potřeby. Osnova musí být stále napjatá[6].

Princip tkaní

Pro samotné tkaní se navine útek na cívku, umístěnou do člunku. Ten se připevní na místo před hřebem. Zvedáním jednotlivých listů vytváříme prošlup, rozevření nití v případě plátnové vazby, na liché a sudé. Do prošlupu se z jedné strany na druhou zanáší člunek s odvíjejícím se útkem. To samé se opakuje znovu, jen se zvedne druhý list a první se vrací dolů na původní místo. Hřebem se přirazí nový zatkaný útek k již stejným způsobem vytvořené tkanině[5].

Cena tkacího stavu bez navinuté osnovy a bez dopravy je 98 500,- Kč[4].

Obr. č. 13: Tkací stav s šesti listy [Zdroj: 4]

Doplňky ke stavům

Potřebným doplňkem ke stavu je dřevěná jehla na tkaní útku na tkacím stavu v otevřeném prošlupu. Dvě jehly jsou dodávány ke stavu. Při jejich opotřebení a následném rozbití si lze objednat nové v několika možných velikostech[4].

Obr. č. 14: Různé velikosti jehel na zavádění útku [Zdroj: 4]

Firma Arttex nabízí opravy veškerých stavů a doplňků svých výrobků, ale je ochotná spravovat a opravovat díly stavů bez ohledu na stáří i stroje od jiných výrobců. Také poskytují snování osnov z vlastních materiálů (len, bavlna, vlna), i z materiálů zákazníka. Dále nabízí stkaní příze na požadovanou sílu, kramplování vlněného rouna. Firma dokonce nabízí dvoudenní kurzy základního ručního tkaní ve své dílně[4].

Přeprava

Přeprava všech strojů a jiných doplňků je například od firmy Autodoprava Laxi, která sídlí v Praze, což je při cestě mezi městem Strmilov, kde sídlí firma na výrobu řemeslných textilních strojů Arttex, a Rumburkem[7].

Cena přepravy je přibližně 4 500,- Kč[7].

MBT jehlový stuhový stav

Tento stav je tvořen na způsob žakárového stroje. Říká se mu také minižakárový stroj. Nahoře vpředu má umístěný elektronický žakár, kde jsou umístěny děrované destičky, které určují pohyb každé jehly zvlášť a dávají vzor výsledné stužce. Čtecí jehly jsou napojeny na nitěnky, podle kterých se tvoří prošlup do kterého se zavádí jehlou útek. Po stranách se současně pohybují jehly, které zpevňují kraje řetízkovým stehem přiváděnou záchytnou nití. Ze zadní části stroje je přiváděná osnova, útek a záchytná nit přes jednotlivé vodící tyče až k hlavnímu tkacímu ústrojí. Základní osnova navinutá na cívkách je připevněna k zadnímu rámu stroje a útek se záchytnou nití jsou umístěny na cívečnici odkud se odvíjí a putují dopředu stroje přes vodící tyče podobně jako u osnovy[8].

S obchodním ředitelem firmy Stap, a. s. Vilémov bylo projednáno zakoupení MBT stroje v hodnotě 48 000,- Kč. Dále bylo zmíněno, že společnost zabezpečí přepravu, demontáž a montáž na místě řemeslné dílny. Současně padla nabídka zapracování pracovníka, a to buď přímo v provozu Vilémov, nebo v řemeslné dílně. Současně se zavazují, že budou provádět pravidelné prohlídky a servisní služby. Další výhodou nákupu tohoto zařízení je, že firma je ochotna na rozjezd výroby poskytnout určité množství materiálu.

Obr. č. 15: MBT jehlový stuhový stav [Zdroj: vlastní]

Šicí stroj Singer

Pro doplňující chod dílny je tu i historický šicí stroj Singer sloužící k přišívání stuh ke krajům koberečku. Tento stroj nebude řemeslnou dílnu stát nic, protože jej dostane darem. I když je stroj poměrně starý, nemá žádné vady a poruchy, tak není problém s jeho využitím na šití koberečků. Má dostatečnou rychlost, aby za den ušil potřebné množství výrobků.

Celý komponent se skládá z železného stolku, železného kola s drážkou, železnou šlapkou, vodícím lankem, dřevěnou vrchní deskou, na které je připevněn sám šicí stroj.

Celý stroj se uvádí do pohybu pomocí nášlapného zařízení, které roztáčí k němu připevněné kolo s upevněným lankem, jenž vede až nahoru k malému kolu, umístěnému vzadu na stroji. Toto kolo dává do pohybu šicí soustavu a ta se začne pohybovat nahoru a dolů. Zde jsou umístěné lyže, kde uprostřed nich šije jehla také pohybem nahoru a dolu a vytváří potřebný steh. Ve špici jehly je navlečená nit. Ta je navinutá na malé cívce a umístěná na boční tyči stroje, odkud se odvíjí a je vedena postranními vodíci očky dopředu k šicímu ustrojí a samotné jehle.

Obr. č. 16: Šicí stroj Singer [Zdroj: 9]

5.1.1. Počet vybraných stavů a jiných zařízení pro vybavení dílny

Vybavení dílny musí být různorodé a dostatečně obsáhlé pro určité množství návštěvníků. A musí zde být převážná část v minulosti používaných nástrojů pro přehled, jak to v takovém tkalcovském domečku vypadalo.

V dílně budou umístěny tři tkalcovské stavy. Jeden pro výrobu a ukázkou středně velkých koberečků, druhý pro výrobu malých a další na ukázkou a možnosti si vyzkoušet tuto techniku osobně. Popřípadě by se po delší době mohlo vyrábět i na třetím stavu z jiného materiálu nebo ještě jinou velikost koberce.

Dále zde bude jehlový stuhový stav, určený pro výrobu stuh na obšívání vyrobených koberečků a zlepšení tak jejich vzhledu a také na ukázkou modernější pokročilé techniky.

Pro přišívání stuh ke koberečkům je zapotřebí šicí stroj. Ten je také součástí dílny a bude k tomuto účelu používán.

Nadále je zde vystaven jeden kolovrátek na ukázkou a samozřejmě také na vyzkoušení si dřívějšího spřádání přízí.

Dílna má jako další jedno útkové snovadlo, určené k převíjení přízí upředených na kolovrátku a navinutí v určitém množství na cívku.

Pro počesávání vlny tu slouží tři kramply, které tento materiál tak upraví, že se dá dále zpracovávat na již zmíněném kolovrátku.

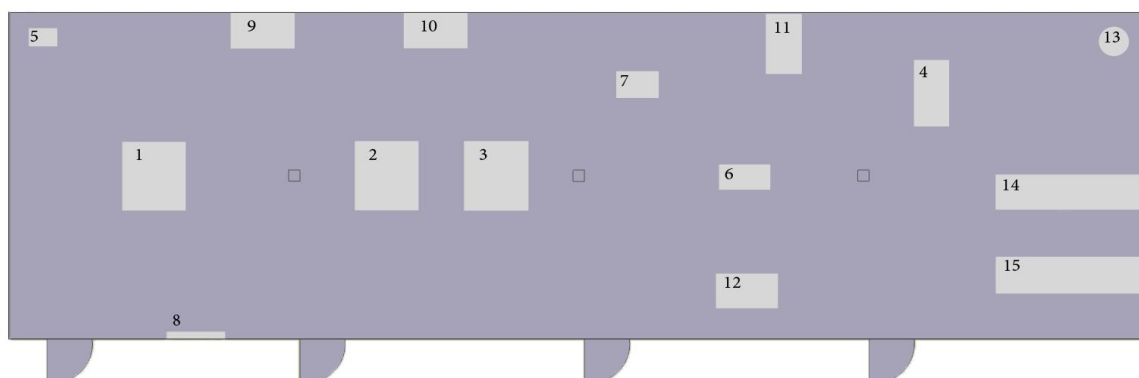
Na stole, spolu s kramply, budou položeny dva ruční stuhové stávky pro vyzkoušení si této techniky ještě před tím, než byla vyráběná strojově jako je vidět třeba na jehlovém stuhovém stavu.

A jako poslední pomocný nástroj tu je kolíkový rám, který může být zavěšen třeba na zdi, či jen tak o ni opřen.

To jsou všechny stroje a doplňky dílny, které tu zatím jsou a snad budou stačit pro množství návštěvníků, kteří sem přijdou.

V budoucnu je možné řemeslnou dílnu vybavit dalšími stroji a doplňky, sloužící k připomenutí dalších tradičních technik, se kterými se pracovalo. To jsou například tkaní na destičce, karetách, na rámu, nebo tkaní na svislém stavu.

5.1.2. Plánek rozmístění strojů v řemeslné dílně

legenda: 1., 2., 3. tkalcovský stav, 4. jehlový stuhářský stroj, 5. kolovrátek, 6. sukadlo, 7. šicí stroj, 8. snovací rám, 9., 10., 11., 12. stůl, 13. sud na odpad, 14., 15. regály

5.2. Materiál

Důležitou součástí, bez které se nedá vyrábět, je materiál. Materiál, jenž se používal pro výrobu ošacení a domácích textilií již po staletí. Je tedy vhodné zvolit takové materiály, se kterými se pracovalo v minulosti. Jsou totiž nezaměnitelné a tak

potřebné, že se z nich vyrábí dodnes a nadále se z nich vyrábět bude. Jedná se jak o vlákna přírodní ze lnu a bavlny, tak o vlákna živočišná, což je vlna.

Dříve se vyrábělo i z jiných přírodních materiálů, jako je kopřiva, rákos, juta. Anebo se používaly živočišné materiály, jako jsou žíně z koně, kůže, hedvábí. Hedvábí bylo spíše výjimečné, protože je to drahá surovina a nemohl si ji každý dovolit.

5.2.1. Materiál určený pro výrobu

Surovou vlnu lze výhodně získat u pana Jančeho. Chová malé stádo ovcí v Rumburku, ulice Ke Koupališti 281. Příslušenství na stříhání ovcí má vlastní. Tato vlna obsahuje velké množství nečistot, jako je prach, kamínky, tráva, bodláky. Část nečistot se odstraňuje při praní materiálu.

Vzhledem k dalšímu upřesňování a zkoumání možností lze dojít k tomu, že dílna nebude mít příslušenství potřebné k praní vlny, tedy je odběr surové vlny od pana Jančeho nemožný.

Část nečistot se odstraňuje při počesávání vláken na kramplu a také se při tomto pohybu narovnávají. Dělá se to kvůli dalšímu zpracování materiálu např. na kolovrátku.

Obr. č. 17: Surové ovčí rouno [Zdroj:10]

Rouno

Koupě barevného rouna pro počesání na kramplu a následném spřádání na kolovrátku ve výslednou přízi, jakou používali lidé dříve, se zajišťuje u firmy DALIN Praha s.r.o. Duhově barevné rouno Anglický Leicester 800g s označením RDEL 8.

S tímto materiálem je možné okamžitě pracovat např. na kolovrátku a nemusí se již předem prát, případně počesávat a čistit. Takové množství vlněného rouna vystačí jen na určitou dobu, a proto se materiál bude objednávat dvakrát za měsíc.

Materiál o hmotnosti 800g je na objednání za 1 044,- Kč[11].

Obr. č. 18: Obarvené vlněné rouno [Zdroj:11]

Osnovní materiál

Pro dodávání materiálu je prozatím uvedená firma Actual spinning a. s. z Nové Paky. Mají velký sortiment, ze kterého si každý jistě vybere. Nabízejí různé druhy jemností od 12,5 až po 70 tex. Dále mykanou a česanou přízi stejných uvedených jemností. Množství odebíraných cívek je šest po 2,5 kg na měsíc[12].

Obr. č. 19: Cívky od firmy Actual spinning, a.s. [Zdroj:12]

Útkový materiál

Odebíraný materiál je zvolen například od firem Velveta, a.s. Varnsdorf, Texkon Liberec, Holtex, a. s. Jiřikov. Jsou to odřezky z jimi vyráběných kobereců a zbytky návinů na cívkách, které už pro tyto firmy nemají cenu. Jsou moc krátké na to, aby je dále využívaly. A právě proto by se skvěle hodily pro účely textilní řemeslné dílny. Firmy by neměly problémy se zbavováním se či s recyklováním těchto odpadů. Odhadované množství a cena na 20kg je 200,- až 300,- Kč.

Kobercová příze

Pro výrobu koberečků na tkacích stavech je například vhodná kobercová příze také od firmy DALIN Praha s.r.o. Předpokládané množství odebíraných cívek je osm o přibližné hmotnosti 3 kg. Zásoba tvořená na cívkách má vydržet přibližně čtrnáct dní a po té se musí objednávat další. Barvy příze jsou bílá, černá, červená, modrá, zelená, oranžová, fialová a žlutá[11].

Cena kobercové příze barevné za 100g je 38,- Kč (380 Kč/kg, 3kg = 1140,-Kč) [11].

Cena kobercové příze černé a bílé za 100g je 51,- Kč. (510 Kč/kg = 1530,- Kč)[11].

Obr. č. 20: Kobercová příze na cívkách [Zdroj:11]

Tyto typy, odkud lze odebírat příze, je jen návrhem. Ceny materiálu se mohou měnit mnohem větší rychlostí než je tomu u strojů a doplňků dílny a třeba u budov.

5.3. Pracovníci řemeslné dílny

V textilní řemeslné dílně je třeba zaměstnat tři lidi. Vhodným výběrem k této práci je přijmout nezaměstnané, zapsané na úřadu práce. Nejen z důvodu příspěvků na

tyto lidi, ale také proto, že zde můžeme narazit na ty, kteří v dřívější době pracovali v textilní továrně a mají s tímto oborem zkušenosti. Určitě se zde najde i někdo, kdo bude rozumět obchodní a finanční stránce provozu. Další dva pracovníci zde budou dělat jen na poloviční úvazek. Vhodné by bylo, kdyby se střídali. Jeden by měl zkrácenou ranní směnu a druhý odpolední.

První pracovník s osmihodinovou pracovní dobou by se pohyboval v prostředí kanceláře a zabýval by se objednávkami, dodávkami výrobků, které budou objednávány přes internet, vybíráním vstupného a provázením návštěvníků po dílně. Také by vysvětloval a ukazoval, jak se pracuje na jednotlivém vybavení.

Druhý pracovník, zaměstnaný jen na půl úvazku by pracoval převážně na tkalcovském stavu a vyráběl koberečky určité velikosti. Návštěvníci by měli možnost podívat se na jeho práci a na to, jak samotné tkaní probíhá. Také musí umět obsluhovat jehlový stuhový stav a zběžně vysvětlit, jak se na něm pracuje a co vyrábí. Určitě by měl umět pracovat i na kolovrátku, používat krampľ a jiné. Také by měl umět zastoupit i prvního pracovníka v případě jeho nepřítomnosti.

Třetí pracovník, také zaměstnaný na půl úvazku by měl ovládat to samé jako předchozí, ale není to podmínkou. Navíc se člověk postupem času v dílně všemu přiučí. Převážnou náplní jeho práce by bylo tkaní na tkalcovském stavu, tkal by koberečky určité velikosti. Také by pomáhal zájemcům tkát na třetím stavu v dílně, což by mohl dělat i první případně druhý pracovník.

Při dalších činnostech v dílně by bylo vhodné střídání. Například je to úklid pracovní dílny, vytírání, úklid toalet a jiné.

Velkou pomocí pro tuto dílnu je příspěvek na zaměstnání lidí od úřadu práce. Ti přispívají na jednoho přepočteného pracovníka 60 000,- Kč na půl roku. Na další dva zaměstnané na půl úvazku by se získalo touto cestou dalších 60 000,- Kč na jednoho

přepočteného pracovníka. Ve výsledku by to pro začátek téměř zaplatilo jejich platy po dobu půl roku.

5.4. Ostatní vybavení řemeslné dílny

Řemeslná dílna potřebuje ke správnému fungování i jiné vybavení, jako jsou stoly, židle, nádoba na odpad, kancelářský nábytek aj., věci na úklid, místo pro uskladnění materiálu a hotových výrobků.

Vybavení dílny

Do prostor dílny nestačí jen stroje a další řemeslné nástroje, ale také další vybavení. Zde musí být čtyři stoly na odkládání materiálu a pomocných zařízení. Jako další osm židlí na sezení u stavů, kolovrátku, snovadla nebo u kramplů a stuhových stávků připevněných a položených na stole. V rohu místnosti by byl umístěn plastový 180 l objemný sud na odpadní materiál z dílny. Na přepravu materiálu bude sloužit dvoukolový přepravní vozík. V rohu budou umístěny dva regály, sloužící k uskladnění materiálu a hotových výrobků.

Ceny pro vybavení dílny za kus

- velký pracovní stůl	250,- Kč,
- dřevěné židle	50,- Kč,
- přepravní vozík	460,- Kč,
- plastová nádoba na odpad	30,- Kč.

Vybavení kanceláře

V této místnosti se nachází kancelářský stůl, počítač, tiskárna s kopírkou, otočná židle, kancelářská skříň na ukládání materiálů, dvě křesílka a kancelářský stolek. Nesmí chybět ani papíry, tužky, propisovací tužky, různé desky, kalkulačka a jiné. Také sem patří mobilní telefon a internet s celkovou částkou 900,- Kč.

Ceny pro vybavení kanceláře za kus

- kancelářský stůl	300,- Kč,
- počítač	8 000,- Kč,
- tiskárna s kopírkou	3 500,- Kč,
- otočná židle	100,- Kč,
- konferenční stolek	100,- Kč,
- křeslo	80,- Kč.

Vybavení úklidové místnosti

Do této místnosti na úklid patří koště, kbelík, hadry, savo a další čisticí prostředky. Budou zde uloženy i hygienické prostředky jako např. tekuté mýdlo, toaletní papír, papírové utěrky na ruce, prostředky na mytí toalet.

Celková cena vybavení úklidové místnosti 750,- Kč.

V této části by měly být vyčteny všechny nejružnější věci, které jsou důležité a zapotřebí k vybavení řemeslné dílny.

Ceny pro vybavení kanceláře a dílny jsou tak nízké z toho důvodu, že se zrušilo učiliště v Zahradách u Krásné Lípy a je zde k dispozici starší nábytek všeho druhu. Ten je možný odkoupit za nízké ceny.

V objektu není zapotřebí počítač s nejmodernějším vybavením a programy. Základní, ale nové vybavení pro kancelářské potřeby postačí. K internetu je potřeba pořídit i doménu a webhosting[13,14].

6. Výrobky

Aby textilní dílna aspoň nějakým malým způsobem prosperovala, je důležité na textilních strojích vyrábět. Nenechat je mimo návštěvnost jen tak nečinně stát. Pro výrobu jsou určeny tři tkací stavy a jehlový stav stuhový. Výrobky slouží k vystavení v dílně a také k jejich koupi přímo na místě nebo přes internetový obchod.

6.1. Výrobky na tkacím stavu

K tomuto stavu patří výroba koberečků z přírodního materiálu, a to z bavlny. Použité vazby jsou plátňová a keprová. V dílně na rozmístěných strojích se bude tkát, jeden kobereček střední velikosti 80 x 120 cm, na druhém kobereček menší velikosti o rozměrech 50 x 80 cm. Třetí stav slouží k ukázce výroby a vyzkoušení si způsobu tkaní přesně tak, jak na něm kdysi tkali naši předci. Do budoucna je možné tento stav využít také na výrobu koberečků, a to třeba jiné velikosti nebo dalšího používaného materiálu, zejména lnu.

Zvolení ceny a velikosti koberečků je předběžné. Záleží na ceně materiálu, doplňcích, odebíraném množství a dalších ekonomických vlivech.

Ceny za jeden kus

- malý kobereček 50 x 80 cm 175,- Kč,
- střední kobereček 80 x 120 cm 235,- Kč.

Použité barvy a vzory

Barvy by se měnily podle módních hitů. V hlavním sortimentu je bílý materiál, zelený, oranžový, modrý, červený, černý a hnědý. Množství barev je také ovlivněno dodavatelem materiálu. Z těchto kombinací se dá tvořit velké množství barevných kombinací a vzorů. Zejména to jsou různé šíře a barvy pruhů, kostek.

Materiál

Liší se i povrchem, některé koberečky budou hladké s třásněmi na koncích a z boku bude našitý šicím strojem stuhový lem. Kobereček tak bude mít hezké rovné strany. Další může být tzv. chlupatý kobereček., tvořený z odstřížků krajů z jiných výrobků. Takový výrobek je efektní a působí měkce.

Obr. č. 22: bavlněný kobereček vlevo
[Zdroj:15]

Obr. č. 21: Chlupatý bavlněný kobereček
vpravo [Zdroj:15]

6.2. Výrobky na jehlovém stuhovém stavu

Na tomto stavu se vyrábí stuhy např. v plátnové, keprové vazbě a dokonce stuhy určené pro speciální použití. V textilní dílně bude vyráběna speciální stuha na obšívání koberečků. Je to doplněk a speciální úprava výrobků pro zajištění většího odbytu. Materiál je bavlněný.

Stuha dutá (speciální)

Je určená k přišívání na kraje koberečků, pro větší estetiku a design. Stuha ucelí kobereček a zároveň dlouhé vlnité kraje.

Speciální stuha na kraje je z bavlněného materiálu, z rubu je tvořena plátnovou vazbou a na lici jsou volně přeložené příze (nitě), kraje jsou zpevněné řetízkovým stehem.

Obr. č. 23: Stuha vyrobená na jehlovém stuhovém stroji

[Zdroj: vlastní]

6.3. Způsob prodeje výrobků

Důležité je vytvořit pro odbyt koberečků co nejlepší podmínky. Proto je prodej zahájen jak v textilní řemeslné dílně, tak i přes vytvořené internetové stránky neboli internetový obchod. Díky internetu si lidé spíše povšimnou, že existuje řemeslná dílna, připomínající textilní historii, a pak si snad rádi koupí takovýto výrobek. K prodeji v dílně není skoro nic potřeba až na malý trezor, jenž lze získat darem od již zmíněného učiliště v Zahradách. K prodeji přes internet je nutností nechat si založit webové stránky s internetovou doménou za určitou částku. Ta se pohybuje přibližně mezi 8 000,- až 25 000,- Kč. Pro tyto účely bohatě postačí stránky za nižší cenu, a přesto s dobrou kvalitou.

Cena webových stránek je 8 000,- Kč.

Cena internetové EU domény je přibližně 90,- Kč/rok

7. Popularizace tradičních textilních technik

V dnešní době není jednoduché najít místo, kde je možné spatřit ukázkou tradičních textilních technik a už vůbec ne možnosti si tyto techniky vyzkoušet. V tomto je unikátní rumburská dílna, plná těchto zajímavých ukázek vytvořených na textilních stavech a různých nástrojích k tomu potřebných. Jde o to popularizovat tyto techniky prostřednictvím řemeslné dílny. Do povědomí lidí se dostanou nejlépe tak, když uvidí a vyzkouší si tradiční textilní techniky sami. A proto je heslo dílny: „Lepší jednou vidět, nežli desetkrát slyšet.“

Vzhledem k bohatým historickým tradicím budou v části objektu vytvořeny podmínky pro praktické uplatnění ukázkových dobových textilních technik od velmi dávné minulosti. Pro tento účel se také počítá s historicky odpovídajícím a funkčním originálním zařízením, a tím i technologiemi. Výsledkem by měly být textilní výrobky, které odpovídají tehdejšímu způsobu zpracování a i podmínkám a možnostem. Byla by to také jedna z více možností, jak prodejem těchto originálních výrobků získat určité finanční prostředky. Proto bude třeba tyto dávné techniky trvale popularizovat. Tím docílíme šíření poznatků, které se budou názorným a srozumitelným způsobem dostávat do povědomí veřejnosti. K tomu nám může pomoci vhodná propagace a reklama.

7.1. Popularizace budoucí textilní a řemeslné dílny:

Tato popularizace bude svým způsobem specifická a má několik částí.

První bude spočívat v tom, že základní informace seznámí především obyvatele Rumburka a blízkého okolí s postupem prací na nově budované textilní řemeslné dílně. A s jejím významem pro Šluknovský výběžek, kde byl textilní průmysl nejvýznamnějším oborem. Je to dáno historickou skutečností a zkušeností, neboť počátky textilní výroby začínají převážně v podhorských oblastech nejen našeho výběžku, ale v celých severních a severovýchodních Čechách.

Tyto informace by se měly objevit ve Zpravodaji Šluknovského výběžku, je to bezplatný měsíčník a je dostupný všem občanům výběžku. Podobně by mohly informovat Rumburské noviny, regionální čtrnáctideník pro město Rumburk a správní obvod obce s rozšířenou pravomocí. Jedná se o dalších 12 obcí. Náš výběžek je velmi krásný. Je zde mnoho míst, která jsou pro turisty přitažlivá. I touto formou, tedy s využitím turisticky zajímavých míst, jako např. různé rozhledny, stezky, staré stavby, ale i s využitím různých restauračních zařízení je možné upozornit na nově vznikající, případně již vzniklou dílnu. Zde všude by mohly být rozmístěny letáky s informacemi. Velkým přínosem by bylo i vlastní logo, které by se mohlo objevit na mnohých dalších informačních materiálech, jako např. mapkách či na jídelních lístečích. Milou připomínkou návštěvy této dílny by byl jistě i otisk vlastního razítka s tímto logem. Ať na vlastním výrobku, nějakém informačním materiálu či ruce návštěvníka.

V druhé části poskytnou informace letáčky, které by se vkládaly do denních periodik, umísťovaly by se do nákupních center, dále pak do městského informačního střediska, které se nachází na Lužickém náměstí, do domu kultury Střelnice, které je významným kulturním stánkem ve městě. A též do Lorety, také významného propagačního prostoru. Samozřejmě i prezentace samotné dílny, či výstavy výrobků a fotografií v domě kultury, kde se pohybuje větší množství lidí, kteří navštěvují divadelní, hudební a filmová představení. Výhodné by bylo požádat i základní a střední školy o umožnění zrealizovat přednášky nebo jim aspoň poskytnout dostatečné množství informačních materiálů. Konání těchto výstav a přednášek by zajišťoval první pracovník tradiční textilní dílny, nebo by se mohl zapojit některý současný či minulý zaměstnanec v oboru textilního průmyslu, který má zkušenosti s popisováním a vysvětlováním těchto technik. Příprava a samotné prezentování pomocí dnešní informační techniky a vybavení ve školách by nebyl žádný problém a hlavně ne pro zkušené „textiláky“. Také by bylo vhodné nabídnout spolupráci vzdělávacímu a rekreačnímu zařízení „Natura“, které se nachází v blízkosti Rumburka. Toto zařízení nabízí mnoho aktivit a programů pro školy v přírodě v průběhu celého školního roku, také rodinám s dětmi i jednotlivcům. Spolupracuje se sportovními, kulturními i vzdělávacími organizacemi v Rumburku a jeho okolí. Věříme, že by uvítali i návštěvu této dílny, aby si ji mohli prohlédnout, i by se zde mohli zapojit do zhotovování konkrétních výrobků. Dále by bylo vhodné nabízet možnost naučit se obsluhovat tyto stroje, jak jednotlivcům, tak kolektivům formou kurzů. Ty by také mohly pomoci alespoň částečně vylepšit financování řemeslné dílny. V Rumburku a jeho okolí je také několik zařízení, která se starají o děti bez rodičů, staré lidi i o občany mentálně postižené. I s těmito by bylo vhodné navázat spolupráci. Ta by byla jistě prospěšná i výhodná pro obě strany. Mnozí by strávili svůj čas různými činnostmi a jistě i radostí z toho, že zvládli vytvořit něco hezkého i praktického. Všichni, kteří by si odnesli nějaký svůj výrobek, by se jistě rádi pochlubili svým dalším známým, a někteří by pak tuto dílnu rádi navštívili a také něco vyzkoušeli.

Město Rumburk je významným střediskem turistického ruchu, spádovou oblastí celého Šluknovského výběžku. Při jeho návštěvě si lze prohlédnout významné kulturní a historické památky jako například Loretu, druhou nejznámější po pražské, kostely, dále historické Lužické náměstí s morovým sloupem, památky Rumburské vzpoury, kterou všichni znají z hodin dějepisu, rekonstruované muzeum. Ke sportovnímu

zázemí patří plavecký bazén, krytý zimní stadion, stadion pro fotbal a atletiku s tenisovými kurty, volejbalovým hřištěm. Pro turisty pak Rumburk a jeho okolí nabízí spoustu zajímavostí, například rozhledny Dýmník, Vlčí horu, Jedlovou, Tanečnici. Dále je zde plno cyklostezek, které vedou třeba do Kyjovského údolí v Českosaském Švýcarsku. Okolí Rumburka také nabízí naučné stezky, například nedávno otevřenou Köglerovu stezku. To vše by si mohli zájemci u příležitosti návštěvy řemeslné dílny prohlédnout. Lze se domnívat, že různé firmy, podnikatelé a obchodníci by mohli mít zájem šířit informace o této textilní řemeslné dílně, aby přilákali turisty, kteří nejen navštěvují památky a různé zajímavosti, ale také se někde ubytují, najedí a rekreují.

Významnou částí popularizace textilní řemeslné výroby bude v období těsně před otevřením jejího provozu a zahájením činnosti. Snahou bude pozvat televizní společnosti pro regionální vysílání jak ČT, tak televizi Nova i Primu, které by připravily krátké šoty o vytvoření této řemeslné dílny, o jejím budování a zároveň pozvaly diváky k její návštěvě. Také rádia pro regionální vysílání, např. RCL a jiné, by mohla uveřejnit několik upoutávek či reklam, a tím přispět k propagaci této dílny.

Dalším velice významným krokem by bylo vytvoření vlastní stránky na světově známém a miliony lidí používaném facebooku. Tato stránka by jistě přilákala další velké množství Čechů i cizinců, protože možností jako je tato, tedy něco vidět, vyrobit si a zkusit, není až tak mnoho.

Důležitou věcí je zaujmout mladé lidi pro tuto činnost a povzbudit jejich chuť naučit se něco více. Mohli by více studovat na textilních středních a vysokých školách se zaměřením, které by mohlo znovu ovlivnit vývoj textilu v České republice do budoucna.

Tento návrh projektu byl zhotoven z několika důvodů. Nejprve aby nebyla zapomenuta důležitá část naší historie a vytvořilo se místo, kde se budou připomínat základní tradiční textilní techniky. A také k čemu tyto staré techniky sloužily a že bez nich by naše země nikdy nepokročila v textilním vývoji takto dopředu.

8. Finanční rozpočet

Vybavení dílny

V této dílně se počítá s investicemi a to tří tkalcovských stavů a MBT jehlového stuhového stavu.

Tabulka č. 1: Investiční vybavení dílny

investiční vybavení	cena v Kč/kus	počet	součet v Kč
tkalcovský stav	98 500	3	295 500
přeprava strojů	4 500		4 500
MBT jehlový stuhový stav	48 000	1	48 000
celková cena			348 000

Tyto stroje jsou uváděné jako hmotný finanční majetek nad 40 000,- Kč, a proto jsou uvedené jako investice, které se odepisují. Ke kupní ceně tkalcovských stavů se připočítá i doprava, navyšuje to jejich celkovou hodnotu. Je to jednorázová koupě, jež se už nebude opakovat. V tabulce je zapsána cena jednotlivých strojů za kus. Dále je uvedený celkový počet v dílně a částka jednotlivých strojů a nakonec je uvedený celkový součet investičního vybavení v korunách.

A další zařízení v dílně jsou čtyři pracovní stoly, jeden kolovrátek, dva stuhové stávky, tři ruční kramply, jedno útkové sukadlo a jeden kolíkový rám. Dílna bude dále vybavena židlemi v počtu osm kusů, plastovou nádobou 180 l sloužící na odpad, dvoukolovým vozíkem sloužícím k přepravě materiálu a výrobků, dvěma kusy regálů. Nákup dalšího zařízení je plánován od zrušených organizací nebo od organizací, které rozprodávají starší nábytek. Tímto se sníží pořizovací cena ostatního vybavení dílny.

Tabulka č. 2: Ostatní vybavení dílny

ostatní vybavení	cena v korunách	počet	součet v Kč
deskový krampľ	880	3	2 640
kolovrátek	6 800	1	6 800
ruční útkové sukadlo	5 700	1	5 700
ruční kolíkové snovadlo	2 500	1	2 500
stuhový stávek	1 080	2	2 160
pracovní stůl	250	4	1 000
židle	50	8	400
přepravní vozík	460	1	460
plastová nádoba na odpad	30	1	30
celodřevěný regál	300	2	600
celková cena ostatního vybavení dílny			22 290

Zde je v kolonce ostatní vybavení vypsáno vše, co se nachází v textilní řemeslné dílně, od strojů, nástrojů a jiných potřebných věcí, jež dílnu doplňují. V druhém sloupečku jsou uvedeny ceny v korunách jednotlivých kusů a také jejich počet. V posledním sloupečku je součet v korunách za určitý předem zvolený počet kusů. Nakonec je součet veškerého vybavení v místnosti dílny.

Vybavení provozní kanceláře

V tomto prostoru je kancelářský stůl, počítač, tiskárna s kopírkou, otočná židle, kancelářská skříň, stolek, dvě křesílka, mobilní telefon, internet.

Tabulka č. 3: Provozní kancelář

kancelářské vybavení	cena v Kč/kus	počet	součet v Kč
kancelářský stůl	300	1	300
počítač	8 000	1	8 000
tiskárna s kopírkou	3 500	1	3 500
konferenční stolek	100	1	100
křeslo	80	2	160
celková cena kancelářského vybavení			16 560

V prvním sloupečku tabulky tři, je rozepsáno vybavení kanceláře. V dalším sloupečku je uvedená cena v korunách za jeden kus a v následujícím se nachází počet jednotlivého vybavení. V posledním sloupečku je sečten počet kusů nábytku či vybavení a uvedená jejich cena. Nakonec je spočítána celková cena pro vybavení provozní kanceláře.

Cena internetových stránek

Tabulka č. 4: Internetové stránky

cena internetových stránek	v Kč	cena v Kč/rok
tvorba webových stránek	8 000	
internetová doména		90
webhosting		300

V prvním sloupci je sepsáno vše, co je potřebné k tvorbě a funkčnosti internetových stránek. Nejdříve jejich samotné vytvoření v nejnižší možné částce 8 000,- Kč, k tomu pronajatá internetová doména EU za 90 Kč,- na rok. A webhosting zajišťuje pronájem vlastních webových stránek na serveru za roční poplatek 300,- Kč.

Vybavení úklidové místnosti

Pro úklidovou místnost, na vytvoření vhodných hygienických podmínek se počítá s přibližnou částkou částkou 750,- Kč.

Je to určené například pro čisticí, mycí a desinfekční prostředky, koště, kbelíky a také na jednorázové ručníky, toaletní papír a jiné.

Tabulka č. 5: Mzdy pracovníků

Počet pracovníků	mzda	SP + ZP	celkem náklad na mzdu
1. pracovník	12 000	4 200	16 200
2. pracovník	6 000	2 100	8 100
3. pracovník	6 000	2 100	8 100
celkové mzdové náklady			32 400

V páté tabulce je uveden počet pracovníků dílny. První pracovník je zaměstnán na plný úvazek, tedy osmihodinovou pracovní dobu za čistou mzdu 12 000,- Kč za měsíc. K této částce je připočtené zdravotní a sociální pojištění odváděné zaměstnavatelem v hodnotě 4 200,- Kč měsíčně. Tato částka je určena tím, že se z čisté mzdy vypočítá 9 % zdravotního a 26 % sociálního pojištění, která se přičte k čisté mzdě. Celkem jsou náklady, na prvního pracovníka 16 200,- Kč měsíčně. Další dva pracovníci mají jen poloviční pracovní úvazek oba v hodnotě čisté mzdy 6 000,- Kč za měsíc. K tomu se opět připočítá sociální a zdravotní pojištění v hodnotě 2 100,- Kč. Celkově je to 8 100,- Kč na každého pracovníka měsíčně. Celkové mzdové náklady činí 32 400,- Kč za všechny tři pracovníky.

Celkové měsíční náklady

Tabulka č. 6: Celkové měsíční náklady

měsíční náklady	Kč/měsíc
nájem	13 188
mzda pracovníka na celý úvazek	16 200
mzdy dvou pracovníků na poloviční úvazek	16 200
materiál	11 700
režijní náklady (kancelářské, úklidové)	1 750
telefon	300
internet	400
celkové měsíční náklady	58 988

V prvním sloupečku šesté tabulky se nachází měsíční náklady na provoz celé textilní řemeslné dílny. V druhém jsou uvedeny ceny jednotlivých měsíčních nákladů. V nájmu už je započítáno poskytování služeb jako vytápění, teplá a studená voda a elektrická energie. Patří sem mzdy pracovníků vypočítané v předcházející tabulce, materiál, který je jen zběžným odhadem možné spotřeby a výsledné ceny. Dále je odhadnutá cena pro režijní náklady, tedy kancelářské potřeby, jako jsou tužky, propisky, papír a například barva do tiskárny. Jako další je k této položce připsáno vybavení úklidové místnosti také v přibližné ceně. Spotřeba desinfekčních a jiných přípravků může být proměnlivá. Režijní částka se může každý měsíc trochu lišit. Cena internetu by se neměla měnit v dalších měsících, ale zůstat stejná. Měsíční částka telefonu může být proměnlivá. V posledním řádku jsou sečteny celkové měsíční náklady na provoz dílny.

Celkové náklady na vytvoření řemeslné dílny

Tyto zahrnují náklady na vlastní dílnu včetně skladu materiálu a hotových výrobků, dále pak vybavení kanceláře a ostatního režijního materiálu pro úklid, kancelářské potřeby a jiné.

Tabulka č. 7: Celkové počáteční náklady na vytvoření dílny

počáteční celkové náklady	cena v Kč
investice	348 000
vybavení dílny	22 290
vybavení kanceláře	16 560
mobilní telefon a internet	700
cena webových stránek a domény	8 017
ostatní režijní náklady	1 750
celkové počáteční náklady	397 317

Zde jsou popsány počáteční náklady, jež budou zapotřebí pro vytvoření dílny schopné provozu a vlastní výroby. Ve vedlejší sloupečku jsou částky v korunách za výrobky a služby. Výsledný součet udává, kolik bude potřeba na otevření provozuschopné dílny.

Náklady a výnosy spojené s výrobou a prodejem výrobků za měsíc

Tabulka č. 8: Náklady na výrobu koberečků

výrobek	cena za kus/Kč	vyrobené množství	součet v Kč
malý kobereček	110	60	6 600
velký kobereček	170	30	5 100
celková cena nákladů na výrobu			11 700

V osmé tabulce jsou zaznamenány výrobky dílny, dále jejich odhadnutá cena za kus v korunách. V předposledním sloupečku je přibližné vyrobené množství koberečků za měsíc. Na konci tabulky je cena vyrobených malých a velkých koberečků. Odhadované měsíční náklady vychází 11 700,- Kč.

Tabulka č. 9: Výnosy z prodeje koberečků

výrobek	cena za kus/Kč	prodané množství	součet v Kč
malý kobereček	175	48	8 400
velký kobereček	235	28	6 580
celková cena výnosů z prodeje			14 980

Nyní jsou uvedeny opět dva výrobky dílny s prodejní cenou v korunách za kus. Dále je odhadnuté množství prodaných velkých a malých koberečků za měsíc v dílně nebo přes internet. Výsledkem je cena prodaných výrobků za měsíc. Tato cena se může i nemusí výrazně v dalších měsících lišit.

Tabulka č. 10: Měsíční zisk z prodeje výrobků

náklady a výnosy z koberečků za měsíc	cena v Kč
náklady na výrobu koberečků	11 700
výnosy z prodeje koberečků	14 980
měsíční zisk	3 280

Měsíční zisk je zjištěn odečtením nákladů na výrobu koberečků od výnosů z prodeje koberečků. Vše je uváděno v korunách za jeden měsíc. Výsledkem je měsíční zisk 3 280,- Kč.

Příspěvek z úřadu práce pro zaměstnavatele

Příspěvek pocházející z Městského úřadu Rumburk je na půl roku a pro dva přepočtené pracovníky v hodnotě 120 000,- Kč. Na jednu přepočtenou osobu vychází přibližně 10 000,- Kč/měsíc.

Výnosy ze vstupného

Průměrná návštěvnost 70 lidí/měsíc (škola, rodiny s dětmi, důchodci atd.)

z toho 45 dětí, 25 dospělých

Tabulka č. 11: Výnosy ze vstupného

návštěvníci	Počet/měsíc	Vstupné v Kč	cena
dospělí	25	20	500
děti	45	10	450
celková cena vstupného za měsíc			950

Návštěvnost dospělých a dětí v prvním sloupečku je také brána odhadem. Může se každý měsíc lišit. V druhém sloupečku je počet dospělých a dětských návštěvníků. Následuje cena vstupného v korunách. Nakonec je cena za jednotlivé návštěvníky sečtena a vychází měsíční celková cena vstupného.

Zisk z reklam

Tabulka č. 12: Zisk z reklamy

firmy	cena v Kč/měsíc
Stap, a. s., Vilémov	3 000
Holtex, a. s. Jířikov	3 000
Velveta, a. s., Varnsdorf	3 000
Arttex, k. s., Strmilov	3 000
celkový zisk z reklamy	12 000

V tabulce dvanáct jsou vypsány firmy, které mohou být ochotny a měsíčně přispívat za jejich reklamu vyvěšenou v dílně či na internetu. Částka za reklamu by vycházela pro každou firmu na 3 000,- Kč za měsíc. Celkový zisk z reklamy by byl tedy čtyřnásobný.

Vyhodnocení výnosů a nákladů

celkové výnosy – celkové náklady = zisk/ ztráta

$$16\,230 - 58\,988 = \underline{\underline{-42\,758,- \text{ Kč}}}$$

Bohužel celkové náklady jsou ve výsledku větší než je zisk řemeslné dílny a proto je potřeba najít způsob, jak bude tento projekt dotován.

9. Dotace a granty

Protože celý projekt textilní řemeslné dílny vyžaduje nemalé prostředky, zvláště pak prvotní investiční náklady, především strojní zařízení, je zapotřebí zvolit různé formy spolupráce se státními orgány.

Najít vhodný způsob financování takového projektu není jednoduché. Je potřeba hledat, z jakých fondů, respektive zdrojů, by mohlo být zřízení a vybavení této řemeslné dílny realizováno. Nejvhodnějším způsobem je sledování výzev, které vyhlašují ministerstva spolu s Evropskými fondy. Projekty, respektive jejich výzvy, je třeba dlouhodobě sledovat a najít takový, aby vyhovoval našim potřebám. Je otázkou zda a kdy takovou výzvu některé z fondů či ministerstev vyhlásí. Tedy takový, aby vyhovoval svým zaměřením a daným podmínkám. Naše oblast je hodně specifická svým umístěním, historií i počtem obyvatelstva.

Evropské fondy rozdělují finanční prostředky, které jsou určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. EU má tři hlavní fondy: Strukturální fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond – tyto oba patří do strukturálních fondů, a třetí fond je Fond soudružnosti.

Každá členská země si vyjedná s Evropskou komisí operační programy s různými tematickými zaměřením. Naše žádost by se mohla zaměřit zeměpisně, a to na Regionální operační program Severozápad. Tento se kromě jiného věnuje zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury. Pravidelně bývají vyhlášeny výzvy k předkládání projektů, tyto se musí sledovat na internetových stránkách operačních programů. Tyto prostředky by měly být čerpány v rozmezí let 2007 – 2013. Jedná se o nemalé částky, které lze díky dotacím využít.

9.1. Zvolený způsob dotování v návrhu projektu

Pro realizaci našeho projektu by nejvíce vyhovovala žádost podaná Evropskému fondu pro regionální rozvoj. Při zadávání výzvy bývá uvedena procentuální částka, o kterou je možné žádat. V evropských fondech to je např. 85 %. Zbývajících 15 % je třeba uhradit z jiných zdrojů. Ostatní zdroje lze hledat v jiných oblastech. Například dotace od města, kraje jako je např. městský úřad Rumburk, krajský úřad Ústí nad

Labem, ministerstvo pro místní rozvoj, ministerstvo kultury a využít jejich příspěvků, dotací a grantů. Dále se naskýtá možnost získání prostředků z Regionálního fondu soudržnosti severozápad Čech, Euroregionu Nisa a v neposlední řadě z fondů Evropské unie či jiných subjektů. Další z možností částečného sponzorování projektu jsou sponzorské dary a příspěvky od podnikatelů případně organizací.

Znovu je třeba zopakovat, že je třeba sledovat, které z ministerstev, kultury nebo pro místní rozvoj, či jiných programů zadá výzvu, jež by umožnila o dotaci požádat a tuto poté realizovat.

10. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo navrhnout textilní řemeslnou dílnu, která by připomněla a oživila některé textilní tradice, které se dříve využívaly hlavně v severních Čechách. Bohužel po roce 1989 došlo k velkému útlumu textilní výroby v našem městě, a ne jen zde. Ale některé textilní techniky se udržely a prosperují i v dnešní době. Dalším důvodem návrhu projektu je nejen zájem zvýšit návštěvnost města Rumburk a jeho okolí, ale i vytvoření nových pracovních míst v oblasti, kde je velká nezaměstnanost.

Z tohoto důvodu byly vybrány objekty převážně v Rumburku a blízkém okolí. Zde se nachází budova, která byla vybrána. Ta měla nejlepší kritéria pro vybudování dílny, umístění veškerých strojů, materiálu a jiného vybavení zajišťujícího správný chod dílny, vyhovovala i po stránce finanční.

Stroje a doplňky řemeslné dílny jsou vybrány od firmy Arttex, která se zabývá jejich výrobou. Výhodou je, že jsou to nové stroje, sice za vyšší cenu, ale bez poškození. Dá se předpokládat, že budou dlouho využívány bez potřeby investovat do jejich oprav. Nabízela se i možnost výběru z inzerovaných stránek například „Stavů a kolovrátků“. Ale z obav, že tyto stroje budou mít horší kvalitu a budou již bez záruky a že tyto stroje nevydrží každodenní pracovní činnost, byla tato volba zamítnuta.

Pro ostatní vybavení řemeslné dílny se hledaly způsoby, které by co nejvíce snížily náklady na její vybudování. V tomto směru posloužilo zrušené učiliště v Zahradách, kde doposud zůstal nevyužitý nábytek a jiné vybavení, a to se nachází

nedaleko Rumburka. Odtud je možné získat nábytek a jiné doplňky za přijatelnou cenu. V případě, že by úřad práce poskytnul příspěvek lidem, kteří se ucházeli o zaměstnání a ti by zde našli uplatnění, byl by to nemalý finanční příspěvek, který by také aspoň ze začátku pomohl této dílně lépe prosperovat.

Prozatím byla zvolena jen výroba koberečků, vyráběných na tkacích stavech, a speciálních ozdobných stuh, které by se vyráběly na jehlovém stuhovém stavu. Je to jedna z možností, jak se textilní dílně navrátí aspoň nějaké investice. Do budoucna se může počítat i s větší či jinou výrobou na stálých a nových strojích, jež by se postupem času mohly přidat do dílny.

O první část vhodného upoutání pozornosti při uskutečňování projektu by se postaraly noviny v Rumburku a okolí zmínkou o budování nového kulturně – řemeslného místa. Dále by bylo využito vkládání letáčků do denních periodik, pak prostřednictvím informačního střediska, Lorety, či výstavy výrobků a fotografií v domě kultury nebo ve formě přednášek na základních a středních školách aj. Nejvýznamnější částí popularizace textilní řemeslné dílny před jejím těsným otevřením by byla snaha pozvat televizní společnosti pro regionální vysílání ČT, Novu, i Primu, které by připravily krátké šoty.

Protože z hlediska finančního rozpočtu, ze kterého vychází, že výroba koberečků, vybrané vstupné a příjem z reklamy není dostatečně velký, aby pokryl náklady řemeslné dílny, je nutností zvolit i jiné způsoby financování.

Jako hlavním zdrojem zvoleným pro podporu projektu je míněna podpora z evropského fondu, a to přímo z Regionálního fondu soudržnosti NUTS 1 Severozápad, anebo z Regionálního operačního programu NUTZ 2. Problémem je, že tyto fondy často poskytují dotace jen v rozsahu např. 85 % z celkové částky projektu. Zbývajících 15 % se musí hledat jinde a to například od města, kraje, ministerstva pro místní rozvoj či ministerstvo kultury. Také mohou pomoci sponzorské dary a příspěvky od podnikatelů, případně organizací. Pro realizaci záměru vybudovat tuto řemeslnou dílnu je třeba sledovat různé výzvy již zmiňovaných fondů a doufat, že zadání a jejich podmínky budou tomuto záměru vyhovovat.

Zbývá už jen realizace, aby se ukázalo, zda je tato práce hodná uskutečnění a splňuje všechny parametry projektu. Kdyby se opravdu uskutečnil, byl by to způsob jak přilákat nové zájemce do oboru. Ukázat studentům při návštěvě řemeslné dílny

zajímavou možnost jejich dalšího studia, o kterém by jinak nikdy nepřemýšleli. Hlavně jde o to, aby tak krásné řemeslo nezaniklo a udrželo se co nejvíce v našem povědomí a povědomí dalších generací.

Musí se stále připomínat našim generacím užitečnost a hlavně možnost vývoje tímto směrem. Půjde to jen tehdy, když se lidé budou textilem dále zabývat a vyvíjet nové způsoby a technologie. Musí se ale někde začít.

11. Seznam obrázků

Obr. č. 1 Budova bývalé školy, Rumburk [Zdroj: vlastní]	17
Obr. č. 2: Vnitřní místnost bývalé budovy školy [Zdroj: vlastní]	18
Obr. č. 3: Bývalý objekt Desta [Zdroj: vlastní]	19
Obr. č. 4 : Objekt Brtníky [Zdroj: vlastní]	19
Obr. č. 5: Budova VTP vnitřek vlevo[Zdroj: 3]	22
Obr. č. 6: Budova VTP šedivá vzadu[Zdroj: 3]	22
Obr. č. 7: Zrekonstruovaná budova VTP vlevo, bývalý Bytex [Zdroj: 3]	23
Obr. č. 8: Ruční dřevěný krampľ [Zdroj: 4]	26
Obr. č. 9: Dřevěný kolovrátek [Zdroj: 4]	26
Obr. č. 10: Dřevěné sukadlo [Zdroj: 4]	27
Obr. č. 11: Ruční kolíkové snovadlo[Zdroj: 4]	28
Obr. č. 12: Dřevěný stuhový stávek [Zdroj: 4]	28
Obr. č. 14: Různé velikosti jehel na zavádění útku [Zdroj: 4]	30
Obr. č. 13: Tkací stav s šesti listy [Zdroj: 4]	30
Obr. č. 15: MBT jehlový stuhový stav [Zdroj: vlastní]	32
Obr. č. 16: Šicí stroj Singer [Zdroj: 9]	33
Obr. č. 17: Surové ovčí rouno [Zdroj:10]	35
Obr. č. 18: Obarvené vlněné rouno [Zdroj:11]	36
Obr. č. 19: Cívky od firmy Actual spinning, a.s. [Zdroj:12]	36
Obr. č. 20: Kobercová příze na cívkách [Zdroj:11]	37
Obr. č. 21: Chlupatý bavlněný kobereček vpravo [Zdroj:15]	42
Obr. č. 22: bavlněný kobereček vlevo [Zdroj:15]	42
Obr. č. 23: Stuha vyrobená na jehlovém stuhovém stroji [Zdroj: vlastní]	43

12. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Investiční vybavení dílny.....	47
Tabulka č. 2: Ostatní vybavení dílny.....	48
Tabulka č. 3: Provozní kancelář	49
Tabulka č. 4: Internetové stránky	49
Tabulka č. 5: Mzdy pracovníků	50
Tabulka č. 6: Celkové měsíční náklady	51
Tabulka č. 7: Celkové počáteční náklady na vytvoření dílny	52
Tabulka č. 8: Náklady na výrobu koberečků	53
Tabulka č. 9: Výnosy z prodeje koberečků.....	53
Tabulka č. 10: Měsíční zisk z prodeje výrobků	54
Tabulka č. 11: Výnosy ze vstupného.....	54
Tabulka č. 12: Zisk z reklamy.....	55

13. Použitá literatura

- [1] KLÍMA A. Manufakturní období v Čechách. Československá akademie věd 1955. ISBN neuvedeno
- [2] Propagační materiály firmy STAP a.s. Vilémov.
- [3] Podnikatelské centrum Rumburk, VTP s. r. o. [online]. [cit. 11. 1. 2011]. Dostupné z: <<http://www.pc-vtp-rumburk.cz/cs/>>
- [4] Výroba řemeslných textilních strojů. [online]. [cit. 17. 2. 2011]. Dostupné z: <<http://www.arttex-stavy.cz/>>
- [5] STAŇKOVÁ J., BARAN L. *Tradiční textilní techniky*. Praha: Grada, 2008 ISBN 978-80-247-2035-7
- [6] KUBÁK Z. : *Domácí tkaní. Praktická kniha*. Jindřichův Hradec: RAIN. 2004. ISBN neuvedeno
- [7] Autodoprava Laxi. [online]. [cit. 11. 4. 2011]. Dostupné z: <<http://www.laxi.cz/>>
- [8] CHUDOBA J., CHMELÁŘ J., ŠVORC K., STARHOVÁ M., VANĚK T. *Stuhař*, informační zpravodaj pro pracovníky n. p. Stap, výroba stuh, Vilémov. Mimořádné číslo ke dni techniky. Severografia 1985, ISBN neuvedeno
- [9] Fotografie šicího stroje Singer. [online]. [cit. 12. 4. 2011]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ic%C3%AD_stroj>
- [10] Fler, kreativní svět. Fotografie. [online]. [cit. 16. 3. 2011]. Dostupné z: <<http://www.fler.cz/>>
- [11] Dalin Praha, s. r. o., Materiály pro výrobu koberečků. [online]. [cit. 16. 3. 2011]. Dostupné z: <<http://www.dalin-praha.cz/>>
- [12] Actual spinning, a. s. Osnovní materiál. [online]. [cit. 16. 3. 2011]. Dostupné z: <<http://www.actual-spinning.cz/>>
- [13] Počítače Barbone. [online]. [cit. 13. 4. 2011]. Dostupné z: <<http://www.barbone.cz/>>
- [14] Czechia, profesionální webhostingové služby. [online]. [cit. 13. 4. 2011]. Dostupné z: <<http://www.czechia.com/>>

- [15] Tanatex, povlečení na postele a bytový textil. [online]. [cit. 16. 3. 2011]. Dostupné z: <<http://tanatex.cz/>>
- [16] Společnost 3IT – výrobce a provozovatel internetových obchodů. Velkoobchod Stoklasa. [online]. [cit. 31. 3. 2011]. Dostupné z: <<http://www.stoklasa.cz/>>
- [17] DĚDKOVÁ J., HONZÁKOVÁ I. *Základy marketingu pro kombinované studium*. 2. vydání 2008. Liberec: Vysokoškolský podnik Liberec. ISBN 978-80-7372-411-5